

Kościół angielski

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

wstępny zarys

*„Gdyby opat z Glastonbury mógł ożenić się z opatką z Shaftesbury,
ich syn odziedziczyłby więcej ziemi, niż ma jej król angielski”*
powiedzenie z czasów średniowiecza

Anglia jest chrześcijańską od ok. **597 r.** Pierwszym i jedynym zarazem Anglikiem na tronie papieskim był **Hadrian IV** (1154-1159) — Mikołaj Breakspear.

Zasadniczo Kościół podporządkowany był monarchii, a dobra kościelne objęte królewskim zwierzchnictwem. Podobnie jak w innych państwach, głównym źródłem konfliktu były sprawy następujące:

- obsadzanie stanowisk biskupich
- problem świadczeń finansowych Kościoła na rzecz państwa
- zakres sądownictwa kościelnego

Wydane przez króla Henryka II w XII wieku tzw. *konstytucje klarendońskie* (w Clarendon) ograniczające uprawnienia Kościoła, wywołały gwałtowną opozycję kleru, co doprowadziło do zamordowania arcybiskupa Cantenbury Tomasza Becketa w 1170 r. W efekcie król musiał się upokorzyć i odwołać konstytucje.

Późniejszy konflikt króla Jana bez Ziemi z Kościołem doprowadził również do upokorzenia króla i zwycięstwa papieża. Innocenty III poinformował króla angielskiego: "[Bóg chce], by Anglia, którą Kościół rzymski obdarzył niegdyś nauką chrześcijańską, stając się duchową matką tego kraju, pozostawała pod władzą Kościoła także w rozumieniu doczesnym" **[1]** Zaczęło się w 1205 sporem o arcybiskupstwo Cantenbury i obsadę Stefana. W 1208 r. papież wydał interdykt generalny na całą Anglię. W 1212 r. papież „przekazał” koronę angielską królowi Francji. W 1213 r. Jan bez Ziemi skapitulował. Wydał wówczas przywileje dla Kościoła:

- swoboda obsadzania urzędów kościelnych
- wolność podatkowa
- *privilegium fori* (własne sądownictwo)
- zniesienie zakazu opuszczania Anglii przez duchownych bez zgody króla

W tym samym roku król angielski przekazał Anglię w lenno papieżowi (opłatę senioralną Anglia zaprzestała płacić dopiero w roku 1366)

W XIII w. stanowisko Kościoła umacniało się dalej, lecz w XIV wieku odżyły znów dawniejsze dążenia do jego osłabienia. Dążenia te reprezentował zarówno król, jak i Parlament, a celem ich było przede wszystkim uniezależnienie korony od Kościoła i od papieża oraz ograniczenie działalności sądów kościelnych.

W 1255 papież Aleksander IV (1254-1261) rozkazał wieścić w Anglii krucjatę przeciwko Manfredowi Neapolitańskiemu. Posłał też do Anglii nuncjusza, który miał nadzorować ściąganie dziesięcin.

Jak podaje raport *Discourse on the Present State of England* z 1572 r.: „Królestwo dzieli się na trzy partie: papistów, ateistów i protestantów. Wszystkie są jednakowo popularne, przy czym pierwsza i druga dlatego, że ze względu na ich liczebność lepiej się im nie narażać” **[2]**

Zobacz także te strony:

[Najgorszy Brytyjczyk](#)

[Chrześcijaństwo w Wielkiej Brytanii](#)

Przypisy:

[1] I znowu zapiał kur - Krytyczna historia Kościoła" - Karlheinz Deschner, Uraeus, Gdynia 1996; t.1, s.308

[2] Człowiek poszukuje Boga" - Watch Tower Bible And Track Society Of Pennsylvania, 1994, s.330

Mariusz Agnosiewicz

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 08-07-2002 Ostatnia zmiana: 15-08-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1003) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1003>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl